

vergadering **C186 – OND20**

zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen

van 25 april 2013

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Katrien Schryvers tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het uitwerken van clausules met betrekking tot compensatieregelingen bij loopbaanbeslissingen - 1369 (2012-2013)	3
Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over toedienen van medicatie op scholen en internaten - 1388 (2012-2013)	5
Vraag om uitleg van de heer Jean-Jacques De Gucht tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de hoge kostprijs van de filmopleiding - 1309 (2012-2013)	7
Vraag om uitleg van mevrouw Vera Celis tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over pestgedrag in scholen - 1432 (2012-2013)	10
Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de nieuwe brochure van het pretpark Plopsaland voor personen met een handicap - 1405 (2012-2013)	13
Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over DAC'ers in internaten van het vrij onderwijs - 1452 (2012-2013)	17

■

Voorzitter: de heer Boudewijn Bouckaert**Vraag om uitleg van mevrouw Katrien Schryvers tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het uitwerken van clausules met betrekking tot compensatieregelingen bij loopbaanbeslissingen - 1369 (2012-2013)**

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers: Voorzitter, minister, de arbeidsmarkt wordt nog steeds gekenmerkt door een loopbaankloof tussen vrouwen en mannen. Vrouwen zijn nog steeds ondervertegenwoordigd in de hogere echelons van bedrijven en organisaties. Ze zijn vooral werkzaam in onder andere de kleinhandel, de textielindustrie en de zorgsector, terwijl in de informatica, engineering en de chemische industrie vooral mannen tewerkgesteld zijn. Die loopbaankloof is ook een bepalende factor in de nog steeds bestaande loonkloof tussen vrouwen en mannen.

Dat financiële onevenwicht wordt vaak pijnlijk duidelijk wanneer koppels hun huwelijk of samenlevingscontract opzeggen en uit elkaar gaan. Uit cijfers blijkt dat vrouwen, in tegenstelling tot mannen, na een relatiebreuk meer kans hebben om er financieel op achteruit te gaan. Dat in de meeste gevallen de man de gemeenschappelijke woning kan kopen, heeft daar ongetwijfeld mee te maken.

Minister, u formuleerde in de beleidsnota Gelijke Kansen 2009-2014 het voornemen om partners ertoe aan te zetten om hun afspraken met betrekking tot het beheer van hun financiën officieel te maken. Veel mensen hebben hiervoor immers enige gereserveerdheid. Voor velen geeft het blijk van een gebrek aan geloof in de partner of de relatie. Partners kunnen het best iets regelen voor het geval het ooit misloopt.

U stelt in die beleidsnota dat u een sensibiliseringscampagne wilt opzetten om dergelijke clausules bij huwelijks- en samenlevingscontracten te benaderen als een teken van respect voor elkaar en te benadrukken dat de zorg voor het gezin een gezamenlijke verantwoordelijkheid is voor de partners. In navolging van dit voornemen lezen we in de beleidsbrief Gelijke Kansen 2012-2013 over een onderzoeksopdracht aan de UHasselt en de KU Leuven om bruikbare clausules uit te werken voor het bepalen van compensatieregelingen bij loopbaanbeslissingen die gemaakt zijn in het kader van een betere combinatie zorg-arbeid. De resultaten van het onderzoek zouden bovendien hertaald worden naar een toegankelijke folder die het brede publiek bewust moet maken van de problematiek en tips geeft hoe ermee om te gaan.

Ik heb nog in de Kamer gezeteld, en daar hebben we enkele jaren geleden ook geprobeerd een wetsvoorstel uit te werken om de opname van dergelijke clausules in huwelijkscontracten te verplichten. Die bepaling in uw beleidsnota en -brief viel me dan ook op. Ik ben heel benieuwd wat u precies gaat ondernemen. Hoe zit het met de Vlaamse bevoegdheden ter zake? Een verplichte opname in het huwelijkscontract hoeft voor mij niet per se, maar mensen moeten ertoe worden aangezet om ten minste eens na te denken over hun huwelijkscontract, hun toekomst samen en eventuele kinderen en wie de zorg daarvoor zal opnemen. Als er toch iets zou mislopen, mag niet één partner daar de dupe van zijn.

Ik ben benieuwd hoe u de link met de Vlaamse bevoegdheden gaat leggen. Het is voor ons belangrijk dat er iets gebeurt. Als Vlaanderen dat mee kan dragen en sturen en kan sensibiliseren, is dat voor ons al positief.

Volgens uw beleidsbrief zouden de resultaten van het onderzoek van de universiteiten begin 2013 beschikbaar moeten zijn. Hebt u hier al kennis van genomen? Wat zijn de conclusies van het onderzoek? Welke maatregelen koppelt u daaraan? Welke timing hanteert u?

Kunt u een stand van zaken geven met betrekking tot de opmaak van een folder voor het brede publiek? Hebt u andere initiatieven genomen? Is er ter zake overleg met de federale overheid?

Hoe zal de sensibiliseringscampagne tot stand komen?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Het onderzoeksrapport werd in februari 2013 ingediend. Het betreft een lijvig document van – hou u vast – 620 pagina's, waaraan acht academici hebben meegewerkt van de universiteiten van Hasselt en Leuven. Op basis van simulaties werd in kaart gebracht wat de precieze impact van loopbaanbeslissingen is op het gebied van sociale zekerheid, pensioen en fiscaliteit. Deze oefening illustreert, zoals verwacht, dat het zetten van een stap terug op de arbeidsmarkt voor het opnemen van zorgtaken, financiële implicaties heeft die noch voor burgers, noch voor veel notarissen eenvoudig juist in te schatten zijn. De uitgevoerde studie slaagt erin helderheid te brengen in deze complexiteit.

In een tweede luik van het rapport worden concrete modellen aangereikt en aandachtspunten opgelijst die een negatieve impact van loopbaanbeslissingen kunnen vermijden en/of compenseren. In dit kader is er oog voor drie fasen in de relatievorming waarop afspraken kunnen worden geformaliseerd: de start van de samenwoning, de looptijd van de relatie, en bij een eventuele verbreking van de relatie.

Tijdens de bespreking van het document door de stuurgroep op 25 maart – de mensen van de stuurgroep hebben wat tijd nodig om zo'n document te lezen – werden enkele aanvullingen en wijzigingen voorgesteld. De opdrachtnemer zal, gelet op de juridische techniciteit van de opdracht, het rapport moeten herwerken tegen 25 juni 2013.

Na de oplevering en aanvaarding van het definitieve rapport zal ik, zoals ik reeds heb aangekondigd, twee maatregelen treffen. Enerzijds zal ik de compensatieregelingen uit het onderzoeksrapport bekendmaken bij professionele actoren zoals notarissen, rechters, advocaten en bemiddelaars. Hiervoor hebben we een akkoord met de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat, die zich heeft geëngageerd om hierin een actieve rol op te nemen.

Anderzijds zullen we het brede publiek sensibiliseren en informeren. Dit is allemaal gepland voor de tweede jaarhelft van 2013, omdat in het najaar een groot congres plaatsvindt van notarissen. Dat is het ideale moment om dit over te maken. Daarom hebben we daar een heel duidelijke datum voor. De folder zal worden gelanceerd in het najaar 2013.

Binnen de Vlaamse bevoegdheden kunnen we sensibiliseren. Daarvoor hebben we een ruime bevoegdheid. We kunnen ook burgers en relevante professionele actoren informeren. Met de uitrol van dit onderzoek nemen we die bevoegdheid ten volle op.

Binnen de federale bevoegdheden liggen een aantal mogelijkheden voor het nemen van wetgevende initiatieven. Dat kunnen wij niet doen, dat kan de federale overheid doen, zoals u terecht aangeeft. Vandaar dat ik, in het kader van een federale loyaliteit, een brief heb gestuurd naar mijn federale collega's bevoegd voor de pensioenen en voor het werk, om hen op de hoogte te brengen van dit onderzoek en met het oog op verdere afstemming. Na de definitieve oplevering van het onderzoeksrapport zal ik die draad met de bevoegde federale ministers opnieuw opnemen.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers: Minister, u zegt dat het een lijvig rapport is. Dat kan ik me inderdaad best voorstellen. Ik ben in elk geval zeer tevreden met de opvolging, want u zou perfect kunnen zeggen dat het een federale bevoegdheid is om daar wetgeving over te maken. Dat dit probleem hier in kaart wordt gebracht, dat u er aandacht aan wilt geven, en binnen de Vlaamse bevoegdheden doet wat kan, namelijk sensibiliseren, is zeker van belang. Dat congres van de notarissen is mogelijk een belangrijk moment, want het zijn vaak zij die mensen inlichten. Als zij zelf een aantal typeclausules kunnen voorstellen, zullen mensen

daar meer over nadenken. Ik sta daar zeker positief tegenover en ik vraag u dit verder op te volgen binnen die timing, zoals u ook vooropstelt.

De heer Boudewijn Bouckaert: Er moet trouwens op worden gewezen dat het er niet om gaat de wetgeving, het burgerlijk wetboek, te veranderen, want dat is inderdaad een federale materie. Het gaat erom nieuwe clausules te propageren, en dat is perfect de bevoegdheid van de Vlaamse Regering in het kader van gelijke kansen.

Mevrouw Katrien Schryvers: Wat ik wilde zeggen, is dat als je op de een of andere manier verplichtingen zou willen opnemen, dat natuurlijk wel federale wetgeving is, maar dat heeft de minister duidelijk gesteld.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

**Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over toedienen van medicatie op scholen en internaten
- 1388 (2012-2013)**

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: “Alle kinderen en jongeren hebben recht op onderwijs. We moeten er dan ook alles aan doen om hen naar school te laten gaan. Als dat betekent dat een aantal medische handelingen op school moeten gebeuren of dat er medicatie moet worden ingenomen, en de school zich hier ook bereid voor toont, dan moet dit op een veilige manier kunnen worden georganiseerd op school. Met het oog op de gezondheid van de kinderen, maar ook in verband met de aansprakelijkheid is het van groot belang dat in dergelijke situaties zeer zorgvuldig wordt gehandeld.”

Voorzitter, minister, collega's, dat was het antwoord van de minister op mijn schriftelijke vraag nummer 97 van 16 november 2012. Er werd ook aangegeven dat vorig schooljaar met de onderwijskoepels en met de medische sector een overleg was gestart over het stellen van medische handelingen op school, maar dat had in november nog geen afspraken opgeleverd over formele procedures.

Minister, daarom wil ik vragen hoe het nu staat met die afspraken. Het toedienen van medicatie op scholen gebeurt wel degelijk, zeker op internaten. De betrokken personeelsleden willen de leerlingen helpen, maar weten vaak niet of ze al dan niet het verbod op het stellen van medische handelingen overtreden. Zelfs al bestaan er blijkbaar geen gegevens over het aantal doses medicatie dat op school wordt toegediend, men kan aannemen dat het niet gaat om uitzonderlijke gevallen.

Als het totale bedrag dat het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV) heeft terugbetaald voor Rilatine in vijf jaar tijd is verdubbeld, en als tussen 2004 en 2007 het aantal voorgeschreven doses ADHD-medicatie met 387 procent is toegenomen, dan kan men toch aannemen dat zeker voor die medicatie het aantal toegediende doses op school ook is toegenomen.

Minister, wat is de stand van zaken in het overleg met de koepels en de medische sector? Tegen wanneer komen er in verband met de aansprakelijkheid afspraken over een formele procedure voor medisch handelen en toedienen van medicatie op school?

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis: Voorzitter, ik steun de vraag van de heer De Meyer volledig. Met betrekking tot de verantwoordelijkheid en de aansprakelijkheid wil ik daar nog iets aan toevoegen. Het hier gegeven voorbeeld was dat van rilatine, maar u weet dat dit natuurlijk ook moet worden opgevolgd. Wat kan en moet een school dan van de leerkracht verwachten?

Het is immers ook de bedoeling dat er observatie gebeurt naar aanleiding van het nemen van die medicatie. Wie is het dan die die verslagen maakt? Hoe is dat ingedekt? Er is immers nog een vervolgverhaal als men medicatie neemt. Minister, misschien kunt u ook daar in uw antwoord op terugkomen.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, geachte leden, aansluitend op het overleg met de onderwijskoepels en de medische sector van vorig schooljaar heeft mijn administratie contact opgenomen met de FOD Volksgezondheid, met de vraag om afstemming met het koninklijk besluit betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen. De conclusie van het overleg was dat een wettelijke regeling voor het verrichten van medische handelingen door leerkrachten of ander schoolpersoneel op dit moment ontbreekt. Het KB betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen spreekt zich daar niet over uit. Om deze praktijk binnen het onderwijs te regelen, moet het KB dus worden uitgebreid, of moet er een aparte bijlage voor het onderwijs worden opgesteld. Er zou ook een protocolakkoord kunnen komen, gelijkaardig aan het protocol dat het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin voor zijn zorg- en bijstandsverleners afsloot met de FOD Volksgezondheid.

De FOD heeft laten weten deze problematiek mee in overweging te zullen nemen in de interkabinettenwerkgroep hulp en zorg, een werkgroep in het kader van de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid. Deze werkgroep maakte een inventaris op van de problemen en moet dan zoeken naar oplossingen. De door het onderwijs gesignaleerde problemen werden mee opgenomen. Als de werkgroep dit heeft afgerond, zal het op de agenda van de interministeriële conferentie worden gezet. Vlaanderen wordt in deze werkgroep vertegenwoordigd door minister Vandeurzen.

Uit contact met collega Vandeurzen blijkt dat de bespreking van situaties waarin verpleegkundige handelingen worden verricht door niet-verpleegkundigen, nog altijd bezig is. Dat blijkt toch een enigszins ingewikkeld dossier te zijn. Er is op dit moment geen duidelijkheid over de timing. Naar aanleiding van deze vraag zal ik volgende week een brief sturen naar minister Onkelinx, om te vragen dat voor scholen en internaten sneller zou worden gehandeld en dat er een duidelijk kader zou komen voor medisch handelen en het toedienen van medicatie op school, om zo te voorkomen dat het leerrecht van sommige kinderen om medische redenen in gevaar zou komen. Naar aanleiding van uw vraag had ik een en ander opgevraagd, en er blijkt dat men dit wat sneller zou kunnen aanpakken, zeker voor het onderwijs. Natuurlijk begrijp ik dat dit is opgenomen in heel het gegeven, dat men dit bekijkt. Er zit een logica in de werkwijze die men nu volgt, maar toch lijkt het me ook logisch dat er duidelijkheid zou komen voor het onderwijs, ook in het licht van het feit dat er een grotere medicalisering is dan vroeger.

Ik kan daar dus alleen maar op aandringen. Dit is federale materie. Ik zal dat uiteraard doen in overleg met minister Vandeurzen, die Vlaanderen daar vertegenwoordigt.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Minister, ik dank u voor uw geëngageerde antwoord. Geachte leden, we voelen allemaal aan dat het hier over een complexe problematiek gaat. Als niet-deskundige in deze materie zal ik daar ook geen grote uitspraken over doen, maar het lijkt me wel bijzonder belangrijk dat er vooruitgang wordt geboekt in deze materie. We weten immers allemaal dat het gebruik van medicatie – jammer genoeg – te sterk toeneemt, en alle risico's ter zake moeten worden vermeden. Het is belangrijk voor de leerkrachten, voor het opvoedend personeel, maar ook voor ouders en betrokken leerlingen dat er zo veel mogelijk rechtszekerheid is.

Minister, ik zou het ook appreciëren mocht u ons een kopietje kunnen bezorgen van de brief die u naar de minister zult sturen. Uiteraard kijken we met veel belangstelling uit naar het uiteindelijke resultaat.

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis: Minister, ik ben tevreden met uw antwoord. De heer De Meyer was duidelijk in zijn repliek over de opvolging en het initiatief dat u neemt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

**Vraag om uitleg van de heer Jean-Jacques De Gucht tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de hoge kostprijs van de filmopleiding
- 1309 (2012-2013)**

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Jean-Jacques De Gucht: Voorzitter, minister, geachte leden, mijn excuses omdat ik wat later ben.

Minister, de Vlaamse film scoort sterk de jongste jaren. Niet alleen in eigen land stijgt de populariteit van werk van eigen bodem, maar ook het buitenland heeft kennisgemaakt met de Vlaamse film en zijn getalenteerde acteurs. Instrumenten zoals de federale tax shelter dragen daar zeker deels toe bij, maar laat we het er vooral op houden dat iedereen die bij het filmgebeuren betrokken is, toch in de eerste plaats een ijzersterk product weet af te leveren.

Voor het zover is, moeten er echter heel wat hindernissen worden genomen. Dat begint eigenlijk al bij de opleiding aan een van de filmscholen in Vlaanderen. Scholen zoals de Koninklijke Academie van Schone Kunsten (KASK) en het RITS luiden de alarmbel. Het volgen van een filmopleiding is bijna enkel nog weggelegd voor kinderen van kapitaalkrachtige ouders of voor studenten die een zware lening aangaan en er diverse bijbaantjes bij nemen om de opleiding te kunnen financieren. Het feit dat de scholen over onvoldoende middelen beschikken om een degelijke filmopleiding aan te bieden, wordt bevestigd door de heer Wim De Temmerman, decaan van de KASK in Gent. Alleen al het maken van een eindwerk kan 10.000 euro kosten, maar dit bedrag kan zelfs oplopen tot het tienvoudige.

Het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) reikt nu al per jaar twee wildcards uit. De twee meest getalenteerde studenten kunnen zo rekenen op een financieel duwtje in de rug, ter waarde van 60.000 euro, maar zoals ik daarnet al stelde, is dat vaak niet genoeg om alle kosten te dekken.

Ik meen dat het intellectueel niet eerlijk is te stellen dat de Vlaamse film hoge toppen scoort in binnen- en buitenland, zonder daarbij te vermelden dat dit enkel en alleen maar mogelijk is door een degelijke filmopleiding aan te bieden. Die opleidingen zijn uitstekend, alleen is er een grote financiële drempel. De filosofie van het onderwijslandschap in Vlaanderen is altijd geweest dat iedereen op een financieel aanvaardbare manier toegang moet hebben tot het hoger onderwijs.

Minister, bent u op de hoogte van de hoge kostprijs van de opleiding audiovisuele kunsten? Hoeveel financiële middelen worden er nu aan de diverse kunstopleidingen besteed en wat is de jaarlijkse bijdrage voor de opleiding audiovisuele kunsten? Gaat u maatregelen nemen om de hoge kostprijs van het maken van het eindwerk te doen dalen? Hoe gaat u dit doen? Staat u achter het principe dat we enkel en alleen maar topfilms in Vlaanderen zullen kunnen blijven maken als we ook effectief investeren in onze opleidingen?

De voorzitter: Mevrouw Martens heeft het woord.

Mevrouw Katleen Martens: Voorzitter, ik vind de grond van de redenering nogal vreemd: alles wat duur is, zou de overheid goedkoop moeten maken zodat het voor iedereen toegankelijk is. Dat is fout. Waarom wordt er niet meteen gevraagd om alle opleidingen die nog niet door de overheid worden gesubsidieerd, te subsidiëren? Bijvoorbeeld de

pilotenopleiding is ook vragende partij. Wij zijn van mening dat datgene waartoe de overheid verplicht is, zoals het leerplichtonderwijs, indien mogelijk gratis moet worden gemaakt. Aan al datgene waaraan een vrije keuze verbonden is, mogen financiële consequenties verbonden zijn.

De heer Boudewijn Bouckaert: Hier moet vooral het gegeven centraal staan dat getalenteerde mensen die op filmvlak kunnen presteren, toegang krijgen tot die opleiding. De kosten ervan moeten zoveel mogelijk worden gedrukt. Maar men moet natuurlijk vermijden dat die school een toevloed krijgt van studenten die eventueel later niet blijken over de gewenste talenten te beschikken om films te maken. Dan heeft men daar heel veel geld in gestopt, en dan is dat verloren geld.

Ik ken de toestand niet wat betreft de toegang, maar als men de toegang tot de filmschool op een goede manier kan organiseren, zodat de kosten niet uit de hand lopen, moet dit in combinatie met een financiering kunnen. Maar je moet vermijden dat die kosten uit de hand lopen en dat je heel veel geld stopt in mensen die het dan toch niet tot een goed einde brengen. Het beleid moet die afweging maken. Volgens mij heeft de heer De Gucht een punt: de kosten kunnen zodanig oplopen dat zelfs getalenteerde mensen moeten afhaken. Dat zou geen goede zaak zijn.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Ik ben op de hoogte van de kostprijs van de opleidingen in de audiovisuele kunsten. Als we het over de kostprijs van een opleiding hebben, moeten we een onderscheid maken tussen enerzijds de kosten die de student moet dragen, zoals het studiegeld, de kosten van het les- en studiemateriaal en de kosten voor het maken van eindwerken, en anderzijds de kosten die de overheid draagt via de subsidiëring van de instelling en de studiefinanciering.

De hoge bedragen waaraan u refereert, hebben te maken met de kosten die een aspirant-filmmaker moet dragen voor het maken van zijn of haar masterproef. De bedragen zijn wel afhankelijk van de aard van het project en schommelen in de regel tussen de 2000 en de 12.500 euro. Het bedrag van 100.000 euro dat u vernoemt, is niet de gangbare praktijk, vertelt men mij. Maar ook de reguliere bedragen, tussen de 2000 en 12.500 euro, zijn aan de hoge kant voor een modale student. De student-aspirant-filmmaker moet zelf instaan voor de kosten van vervoer en catering van de cast en de crew en voor de kosten van de huur van de locatie.

We moeten wel voor ogen houden dat de opleiding in de audiovisuele kunsten meer afstudeerrichtingen omvatten waarvan de filmopleiding er een is. In de andere afstudeerrichtingen lopen de kosten niet zo hoog op.

Het onderwijsvariabel deel voor de hogere kunstopleidingen bedraagt 63.754.138 euro. Het onderwijsvariabel deel voor de opleidingen in de audiovisuele kunsten bedraagt 7.240.487 euro. Er zijn ongeveer 800 inschrijvingen in de bachelor- en masteropleidingen in de audiovisuele kunsten tegenover 6576 inschrijvingen in alle kunstopleidingen samen. Bij de berekening van het onderwijsvariabel deel wordt er voor de opleidingen in de audiovisuele kunsten een puntengewicht van 3 gehanteerd. Ter vergelijking: in de andere hogeschoolopleidingen schommelt het wegingspercentage tussen de 1 en de 1,6. Er wordt dus in de financiering een hoog wegingspercentage gebruikt omdat dit de kostprijs van de opleiding weerspiegelt, vooral omdat er in deze opleidingen in kleine groepen wordt gewerkt. Dit percentage wordt dan ook maar voor een beperkt aantal studenten toegepast: ongeveer 300 per instelling of per vestigingsplaats, in geval van herstructurering. Dit wil dus wel zeggen dat de instelling per student twee tot drie keer zoveel ontvangt als voor een student in andere opleidingen in de hogescholen.

Momenteel betalen studenten zeer weinig inschrijvingsgeld in ons hoger onderwijs, zeker als je dat vergelijkt met de rest van de wereld. Ik wil de reguliere inschrijvingsgelden zo laag mogelijk houden om de opleiding toch voldoende toegankelijk te houden.

Elke instelling van hoger onderwijs ontvangt ook geld voor sociale voorzieningen: in totaal 45 miljoen euro in 2011. Daarmee kunnen toelagen of leningen worden toegekend aan studenten die het financieel moeilijk hebben. De toelagen voor de sociale voorzieningen van de hogescholen, waartoe de betrokken opleidingen behoren, werden de afgelopen jaren door mij opgetrokken tot op het niveau van de universiteiten. Maar dat is positief nieuws, en dan krijgt dat geen aandacht. Ik heb er een lijst van gemaakt, zoals ik ook al een lijst heb gemaakt van de accuraatheid van de berichten. Dat zal op een bepaald moment nog grappig worden. Alles op zijn tijd, heb ik geleerd. De prijzen worden altijd aan de meet uitgedeeld. En ik word alleen maar gemotiveerder.

De studenten worden bij de inschrijving voldoende geïnformeerd over de bijkomende studiekosten. Dit is een rubriek op de ECTS-fiches (European Credit Transfer System). De reguliere inschrijvingsgelden voor de student zijn laag, terwijl de opleiding al veel overheidsmiddelen krijgen.

Binnen de bestaande regelgeving kan ik momenteel niet meer doen dan we nu al doen met betrekking tot de hoge kostprijs van het eindwerk in de audiovisuele kunstopleidingen. De evaluatie van het Financieringsdecreet omvat ook een onderzoeksvraag die momenteel op tafel ligt. Is het noodzakelijk de financiering van de kunstopleidingen te herzien? We houden hier uitdrukkelijk rekening mee. Bovendien zullen we de financieringsmechanismen voor het hoger kunstonderwijs internationaal vergelijken. Op basis hiervan zullen we misschien conclusies kunnen trekken.

Ik sta uiteraard achter het nobel streven naar en de terechte interesse van de heer De Gucht in het maken van goede films in Vlaanderen. Ik vind uiteraard dat dit onder meer afhankelijk is van de kwaliteit van de opleidingen. Het zou enigszins eigenaardig zijn indien ik het hier niet eens mee zou zijn.

De hoogte van de bedragen die we in die opleidingen investeren, bepalen mee de kwaliteit van de opleidingen. De voorzitter heeft al terecht opgemerkt dat elk talent een kans moet krijgen: niet enkel de kinderen van rijke ouders moeten die opleidingen kunnen volgen. Indien we toelaten dat de kinderen van minder rijke ouders dit niet meer kunnen, verliezen we als samenleving mensen en talent. Dat is het algemeen uitgangspunt om onderwijs zo goedkoop mogelijk te maken.

Iedereen weet dat ik kunst enorm belangrijk vind. Volgens mij kunnen kunstenaars de samenleving in bepaalde mate vormgeven en bepalen. Ik deel op dat vlak de uitgangspunten van de heer De Gucht. Natuurlijk spelen ook andere factoren een rol.

Zowel op Vlaams als op internationaal vlak kan een versterking van de samenwerking de fragmentering tegengaan. We moeten de internationalisering van de opleidingen verder uitwerken. Ik heb in april 2012 al eens gesteld dat de opleidingen in de audiovisuele kunsten zich continu verbeteren en innoveren. Ze volgen de ontwikkelingen in de sector op de voet.

Ik vraag me evenwel af waarom de instellingen niet meer afspraken maken met het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) en met eventuele andere instellingen. Het is mogelijk dat dit al is geprobeerd. Die afspraken zouden onder meer een inbreng in het lenigen van de kosten van aspirant-filmmakers kunnen inhouden.

Dit is niet altijd even gemakkelijk uit te leggen. We hebben met betrekking tot het leerplichtonderwijs en het hoger onderwijs veel autonomie aan de instellingen gegeven. Wie veel autonomie krijgt, draagt natuurlijk ook een verantwoordelijkheid. Ik wil het probleem niet minimaliseren of de verantwoordelijkheid ontlopen. We doen al heel veel. Het kan echter ook op een andere manier worden opgelost.

De instellingen kunnen, al dan niet met vertegenwoordigers van andere sectoren erbij, met het VAF rond de tafel zitten en nagaan op welke manieren ondersteuning kan worden gegeven. Dit gebeurt bij ons misschien wat te weinig. Het onderwijs kan met de bedrijfswereld en in dit geval met de culturele sector samenwerken. Dit betekent niet dat de instellingen zich onderdanig moeten opstellen of zich ondergeschikt aan de bedrijfswereld moeten maken. Het wekt misschien verbazing dat ik dit als sociaaldemocraat vooropstel. Ik geloof echter dat dit wat meer zou moeten kunnen gebeuren. Dit is een mooi voorbeeld van een richting waarin we nog meer stappen kunnen zetten.

Ik wil het de instellingen uiteraard wel eens suggereren. Ik zou ook zelf een rondetafel kunnen organiseren. We doen echter al veel. We trachten op veel vlakken stimulerend te werk te gaan. Dat de overheid voortdurend ingrijpt, lijkt me echter geen goede zaak. We moeten de instellingen een zekere verantwoordelijkheid geven. Op dit vlak zie ik nog potentieel, onder meer om de kosten te drukken.

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Jean-Jacques De Gucht: Minister, ik dank u voor uw antwoord. U hebt een paar zaken aangehaald die zeker in de goede richting bewegen. Wat de versterking van de samenwerking en van de internationalisering betreft, vraag ik me af of het niet interessant zou zijn na te gaan of een algemeen kader kan worden uitgewerkt. Dit kan al dan niet in samenwerking met de minister van Cultuur gebeuren. We kunnen op die manier nagaan over welke mogelijkheden we beschikken om de internationalisering en de samenwerking met andere instellingen mogelijk te maken. Dit kader kan eventueel ook in samenwerking met het VAF worden uitgewerkt. Het VAF zou hier eventueel ook fondsen voor kunnen vrijmaken. Het lijkt me alvast interessant dit denkspoor verder te onderzoeken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Celis tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over pestgedrag in scholen - 1432 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis: Voorzitter, op 11 april 2013 zijn in verschillende media verontrustende cijfers over het pestgedrag bij jongeren verschenen. Bijna vier op tien Belgische jongeren van 11, 13 en 15 jaar zijn recent minstens eenmaal het slachtoffer van pesterijen geworden. Bijna evenveel jongeren verklaren dat ze het afgelopen jaren bij een daad van fysiek geweld betrokken zijn geweest.

Met beide percentages scoort België bijzonder slecht in het rijtje van de landen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO). Dit blijkt uit een rapport van het United Nations Children's Fund (UNICEF) over het welbevinden van kinderen in 29 Europese landen en de Verenigde Staten. Enkel 6 landen uit het voormalige Oostblok doen het nog slechter.

De heer Deboutte, voorzitter van het Vlaams Netwerk Kies Kleur tegen Pesten, voegt hieraan toe dat in landen als Finland, Nederland en Ierland zwaar op deze problematiek wordt ingezet. De overheid investeert in die landen fors in pestpreventie en kiest voor een structurele aanpak. Een goede coördinatie van de middelen staat daarbij centraal. Dit werpt duidelijk vruchten af.

Uit het rapport blijkt dat een dergelijke structurele aanpak in ons land ontbreekt. Verschillende middelen bieden hulpmiddelen aan. We weten echter niet of die middelen werken. Ze zijn immers niet wetenschappelijk onderbouwd. Iedereen doet zijn eigen ding, zonder enige vorm van samenwerking.

Het feit is dat de meeste landen met vergelijkbare problemen de laatste jaren veel vooruitgang geboekt hebben, terwijl België nog slechter presteert dan tien jaar geleden. Er moet dus meer gebeuren om het pestprobleem aan te pakken. Scholen, verenigingen en opvoeders moeten de instrumenten hebben om effectief tegen pesten op te treden. In andere landen blijkt dat een goed antipestplan kan werken. Gaëlle Buysschaert van UNICEF merkt op dat de meeste Vlaamse scholen wel een antipestplan hebben, maar dat deze plannen vaak nog tekortschieten.

Ik stelde u hierover op 8 augustus 2012 al een schriftelijke vraag. Ik deed dat naar aanleiding van de masterthesis van Stephanie Valckx, waarin werd onderzocht in hoeverre scholen beschikten over een uitgewerkt antipestbeleid.

U antwoordde toen het volgende: “De Hogeschool West-Vlaanderen en KATHO Kortrijk ontwikkelden een antipestgame. Al een 60-tal scholen maakten van het spel gebruik. Het is mijn bedoeling om met het game aan de slag te gaan en daarbij allerhande begeleidende maatregelen voor scholen te laten ontwikkelen. Het volledige pakket, game en begeleidende maatregelen, zal worden uitgetoetst in een aantal scholen. Nadien wordt dit geëvalueerd en wordt er nagegaan of het nuttig is om het volledige pakket in gans Vlaanderen te implementeren.

In een pilootproject over complexe pestsituaties (2009-2010) werd al geconcludeerd dat er nog kan geïnvesteerd worden in bijkomende training en in de bewustmaking voor een goede en snelle communicatie. Ik kan echter de scholen enkel stimuleren en processen faciliteren. Zo heb ik de bevindingen uit het pilootproject en de aanbevelingen van Limits voorgelegd aan de commissie gezondheidsbevordering van de Vlaamse Onderwijsraad. Zij zijn het best geplaatst om met de conclusies aan de slag te gaan en na te gaan hoe ze de scholen daarin nog kunnen ondersteunen.”

Minister, ik heb voor u de volgende vragen. Hebt u kennis genomen van de verontrustende cijfers uit het onderzoek? Beschikt u over gelijkaardige cijfers of over onderzoeken die dezelfde tendens aanduiden? Wat is de stand van zaken van de verschillende maatregelen die u hebt aangekondigd om het probleem aan te pakken? Zijn er al concrete resultaten? Bent u ook voorstander van een antipestplan voor scholen zoals dat in verschillende OESO-landen al bestaat? Welke maatregelen plant u nog om pesten aan te pakken?

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, dit is een terechte vraag en bezorgdheid van onze collega, mevrouw Celis.

Minister, ik heb u hierover recentelijk ook een schriftelijke vraag gesteld. U hebt toen geantwoord dat er 120.000 euro wordt uitgetrokken voor begeleidende maatregelen bij de antipestgame. Ik heb onlangs nog een schriftelijk vraagje ingediend om te weten te komen wat die begeleidende maatregelen inhouden. Dit is misschien de geschikte gelegenheid om ons dat mee te delen.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, mijnheer De Meyer, ik kan niet ingaan op uw laatste vraag, want ik heb de gegevens niet bij me. Op een schriftelijke vraag krijgt u een schriftelijk antwoord.

De heer Jos De Meyer: Geen enkel probleem, minister, dan krijg ik het later wel.

Minister Pascal Smet: Ja, u krijgt het binnenkort, want ik heb het al goedgekeurd.

Mevrouw Celis, ik heb inderdaad kennis genomen van de cijfers uit het rapport van UNICEF. Cijfers uit het HBSC-onderzoek (Health Behaviour in School-Aged Children) die eind vorig jaar door de Wereldgezondheidsorganisatie werden bekendgemaakt, laten andere resultaten zien. Daaruit komt onder meer naar voren dat, wat pesten betreft, de situatie in Vlaanderen

vergelijkbaar is met onze buurlanden Nederland en Frankrijk. Dit wil natuurlijk niet zeggen dat er geen probleem is, wel dat we op hetzelfde niveau zitten.

Op basis van HBSC-studie had ik begrepen dat een vierde van alle bevraagde jongeren in Vlaanderen tussen 11 en 18 jaar, had aangegeven dat ze werden gepest. Daarvan gaf ongeveer vijf procent aan dat ze minstens een keer per week werden gepest. De cijfers uit het UNICEF-rapport liggen dus nog hoger, maar dit kan ook worden verklaard door de gebruikte methodologie.

De eerder aangekondigde game werd in januari uitgetest in scholen, en we bekijken momenteel hoe we deze game, samen met alle aangekondigde begeleidende maatregelen, aan de Vlaamse scholen kunnen bekendmaken. Dat zal in principe de komende weken gebeuren. We hebben ons onder meer gebaseerd op wat in Finland gebeurd is. Alles werd verwerkt, het wordt een heel mooi pakket, dat scholen kunnen gebruiken op basis van de game. Het is trouwens meer dan een 'serious game', er zit ook heel wat begeleiding in.

Aan Gie Deboutte heb ik ondertussen gevraagd om in individuele gesprekken met onderwijskoepels en centrumnetten na te gaan wat scholen belemmert om met de instrumenten die nu al voorhanden zijn – want er zijn al heel veel instrumenten voorhanden –, aan de slag te gaan. Zo is er de handleiding voor scholen, waaraan Gie Deboutte zelf werkte en die gebaseerd is op wetenschappelijk onderzoek en uitwisseling van ervaringen in verschillende landen. Ik wacht nu op de resultaten van de feedback over die gesprekken om eventueel bijkomende maatregelen te overwegen.

Ik heb eerder al aangegeven dat ik processen wil en kan faciliteren en dat ik scholen verder wil sensibiliseren. Ik verwacht ook van onderwijskoepels en centrumnetten dat ze op hun beurt voor maatregelen zorgen waarmee ze de scholen kunnen ondersteunen in het werken aan een antipestbeleid. De grote autonomie die er is en het niet aangestuurd worden vanuit een centrale plaats, leidt soms tot spanning. Ik begrijp dat u dit zegt. Wij kunnen echter alleen het materiaal ter beschikking stellen en vragen om het te gebruiken, maar het is aan de scholen om te handelen. Ik merk ook dat de opvolging bij de scholen onderling of bij de onderwijskoepels, niet onmiddellijk is opgenomen in de taakstelling. Ik merk daar toch een spanningsveld op.

In Vlaanderen hebben we dus verschillende kaders om aan een antipestbeleid in scholen te werken. We hebben ook de wet op het welzijn op het werk en we hebben het gezondheidsbeleid van de scholen, dat gebaseerd is op eindtermen en ontwikkelingsdoelen. Ook in het kader van het gezondheidsbeleid kunnen heel wat faciliterende en structurele maatregelen worden uitgewerkt, die niet alleen kunnen worden ingezet bij het tegengaan van het pesten, maar die ook gebruikt kunnen worden voor allerlei andere thema's van het gezondheidsbeleid, zoals het tegengaan van antisociaal gedrag en het stimuleren van het welbevinden op school. We wachten nu op de feedback van dit onderzoek. We zullen dit op de agenda zetten van de gesprekken met de onderwijskoepels en centrumnetten.

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis: Bedankt voor uw antwoord, minister. Ik heb gehoord dat er inderdaad nog heel wat in de pijpleiding zit. We moeten nog wat geduld hebben, alle begrip daarvoor.

Het is een problematiek waarbij de leeftijd verlaagt. Daar ben ik enorm bezorgd over. Het pesten gebeurt natuurlijk niet enkel binnen de schoolmuren, het gaat nog een heel stuk verder. We hebben het bijvoorbeeld over cyberpesten hier in de commissie ook al gehad.

Ik ben zeker niet vrij van zonden, ik heb ook kinderen, één nog vrij jong. Ik merk dat ook in zijn omgeving. Bij de games die worden gespeeld en als de kinderen daarover communiceren, gaat het altijd over geweld. Geweld wordt zo evident en banaal. De terminologie van geweld zit in de dagelijkse communicatie. Dat is niet choquerend meer, het hoort bij het gewone. De spellen die ze spelen, zijn niet voor die leeftijdsgroep, als je kijkt op de hoezen van de

schijfjes. Het is ook groepsgebonden. Je kunt het niet vermijden. Je kunt je kind ook niet helemaal aan de zijlijn zetten.

Pesten naar aanleiding van hetgene waarmee zij dagelijks bezig zijn en dat ze zo gewoon vinden, schuift op in leeftijd, in de lagere school. Daar ben ik zeer bezorgd om. Ik hoop dat we het, naar aanleiding van de resultaten die zullen worden bekendgemaakt en de invloed van de initiatieven die zijn genomen, in positieve zin kunnen proberen om te buigen. Het is echt wel een enorme bezorgdheid.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de nieuwe brochure van het pretpark Plopsaland voor personen met een handicap - 1405 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Beste voorzitter, minister, collega's, een jaar geleden kreeg het pretpark Plopsaland heel wat kritiek over zich heen omdat het door een wijziging in het reglement geen toegang tot talrijke attracties meer verleende aan personen met een fysieke of mentale handicap. De reglementswijziging kwam er volgens het pretpark om veiligheidsredenen en was gebaseerd op een risicoanalyse.

Na ongeveer honderd klachten bij het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding (CGKR) en na overleg met verschillende organisaties werd uiteindelijk toch beslist om personen met een handicap op eigen risico toe te laten. Dat zou enkel een voorlopige tussenoplossing zijn, zo werd vorig jaar gesteld.

Nu is het pretparkenseizoen opnieuw geopend. In de media vernamen we dat het pretpark Plopsaland een nieuwe brochure klaar heeft waarin expliciet vermeld staat welke vaardigheden iemand moet hebben om toegelaten te worden tot een bepaalde attractie. Er wordt nergens gesproken over aanpassingen aan attracties of over een duidelijke visie op toegankelijkheid. Alles hangt nog steeds af van de mogelijkheden van de persoon, zonder dat het pretpark op de een of andere manier werk maakt van redelijke aanpassingen, conform de Non-discriminatiewet en het Non-discriminatie decreet.

In uw antwoord op mijn vraag op 10 januari 2013 in deze commissie stelde u dat er een getrapte aanpak nodig is om tot een definitieve oplossing te komen. Het ziet er echter naar uit dat Plopsaland zich beperkt tot het opstellen en verdelen van een brochure waarin het opnieuw de verantwoordelijkheid legt bij het individu, zonder zelf concrete initiatieven te nemen om te voorzien in redelijke aanpassingen.

Minister, hoe staat u tegenover de nieuwe brochure van Plopsaland? Komt het nieuwe initiatief overeen met wat afgesproken werd tijdens de verschillende overlegmomenten? Wat is de stand van zaken wat betreft het gebruik van de risicoanalyses? Is hierover ook verder overleg gepleegd met de pretparkensector en de Federale Overheidsdienst Economie? Wat is voortgekomen uit het overleg met de middenveldorganisaties in januari 2013? Welke andere partners waren daarbij betrokken? Is er sindsdien nog overleg geweest en met welke partners? Zijn er nieuwe elementen aan het licht gekomen?

Welke bijkomende studies zult u nog laten uitvoeren? Wat is de bedoeling van die studies? Wat is de timing? Zijn er ondertussen resultaten bekend? Hoever staat u nu op Europees niveau? Hebt u hierover al kunnen overleggen met de Europese Commissie? Wat zijn daar de resultaten? Ik ben benieuwd naar uw antwoord. Dank u.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Het handicapbeleid of het beleid voor mensen met een beperking, zoals Plopsa dat aan het begin van het vorige pretparkseizoen invoerde, was inderdaad strijdig met zowel de principes achter het VN-verdrag inzake de rechten van mensen met een handicap als met de non-discriminatiewetgeving. Er bestond geen discussie over het feit dat het veiligheidsobjectief een legitiem en absoluut aan te houden doel is, maar er vormde zich wel een probleem door de categoriale en ongenueanceerde manier waarop de restricties werden toegeschreven aan groepen van mensen met een beperking. De veralgemeende werkwijze had tot gevolg dat aan heel wat potentiële bezoekers, die feitelijk geen verhoogd risico dragen, toch verbodsbepalingen werden opgelegd. Daarbij bleef de mogelijkheid om redelijke aanpassingen in te zetten, onderbenut.

Zoals ik al uitgebreid heb toegelicht in mijn antwoord op uw vraag van januari, hebben we in dit dossier een getrapte aanpak gevolgd. In eerste instantie moeten veiligheidsrisico's zo veel mogelijk intrinsiek worden ondervangen via redelijke aanpassingen. In tweede instantie moeten de bezoekers zo functioneel mogelijk worden geïnformeerd over de vaardigheden die nodig zijn om de attracties veilig te kunnen gebruiken, zodat zij zelf in staat zijn om de match te maken met de mogelijkheden en/of beperkingen die zij in zich dragen. In laatste instantie, waar risico's niet door aanpassingen of via 'informed consent' kunnen worden ondervangen, zijn algemene restricties te verantwoorden, maar slechts in zoverre zij objectief gegrond en onderbouwd zijn.

In het beleid dat Plopsaland aan het begin van dit nieuwe seizoen lanceert, zien we een aantal positieve evoluties, maar dat betekent niet dat de gehele kwestie vandaag opgelost is. In zijn vernieuwde brochure geeft Plopsaland nu per attractie de informatie die nodig is voor bezoekers en hun eventuele begeleiders om zelf een grondige en geïndividualiseerde veiligheidsinschatting te kunnen maken. Per attractie krijgt de bezoeker nu inzicht in wat hij of zij zal beleven, en in de noodzakelijke vaardigheden waarover hij of zij moet beschikken, bijvoorbeeld zelfstandig rechtop kunnen zitten, controle hebben over coördinatie en bewegingen, kunnen anticiperen op richtingsveranderingen in een traject enzovoort.

Er wordt ook specifiek aandacht gegeven aan de evacuatiecontext. Daarbij wordt onder meer aangegeven in welke attracties een aantal vaardigheden kunnen worden ondervangen via een een-op-een-begeleiding, wat als een mooie vorm van redelijke aanpassing kan worden beschouwd.

De vernieuwde brochure is zeker een belangrijke stap voorwaarts, maar de informatie kan en moet nog verder worden verfijnd en vervolledigd. De federatie Belgoparks, de koepel van de verschillende attractieparken in België, engageerde zich aan de overlegtafel om hierover een vervolgstudie op te zetten. De lijst van relevante vaardigheden en hun link met feitelijke risico's verder zal worden verfijnd en uitgediept. Het feit dat dit engagement werd genomen op het niveau van deze overkoepelende organisatie, zal ervoor zorgen dat de uitbreiding van de resultaten naar de andere Belgische pretparken gemakkelijker verloopt.

Naast dit gewijzigd informatieaanbod, dat aanstuurt op een autobeoordeling, heeft Plopsaland in de opleiding van zijn operatoren een cursus geïntegreerd rond omgaan met mensen met een handicap. Er werd gestart met een proefproject in het pretpark van De Panne, maar het Plopsabestuur engageerde zich om dat ook in zijn andere parken te introduceren voor het volgende seizoen. Ook dat is een stap vooruit. Heel wat klachten die bij het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding werden ingediend, gingen immers over de manier waarop bezoekers met een handicap op een weinig respectvolle manier werden onthaald.

Een belangrijk knelpunt echter in het beleid van Plopsaland vandaag, is het feit dat het indirect – via een bijzondere juridische constructie – toch nog blijft vasthouden aan de oorspronkelijke risicoanalyses en aan de verbodsbepalingen die daaruit voortvloeiden. Meer bepaald moeten bezoekers die zich aan het onthaal kenbaar maken als persoon met een handicap – bijvoorbeeld omdat ze gebruik willen maken van speciale tarieven – een

document ondertekenen waarin zij verklaren kennis te hebben genomen van het feit dat volgens de analyses van het keuringsorganisme Technischer Überwachungs-Verein (TÜV) een aantal van de attracties in wezen verboden zijn en dat Plopsa hen ten stelligste afraadt deze te betreden. Op deze manier sluipen de veralgemeende, niet-geobjectiveerde en dus discriminerende restricties, die aan de basis liggen van deze gehele discussie, opnieuw het dossier binnen.

Plopsa motiveert deze aanpak vanuit de stelling dat ze de oorspronkelijke risicoanalyses niet volledig naast zich neer kunnen leggen omdat ze gevoerd werden door een wettelijk erkend keuringsorganisme. Deze stelling wordt bijgetreden door de FOD Economie.

Dit brengt mij bij het volgende en meest structurele knelpunt in dit dossier, met name de risicoanalyses zelf. Ik los de problemen graag structureel op, liever dan een cosmetische aanpak. Daar bezorg ik mezelf altijd veel problemen mee, de structurele aanpak leidt vaak tot turbulentie. Maar goed, ik zal dat toch blijven doen. Ik stel me pertinente vragen bij de methode die het betrokken keuringsorganisme hanteert en bij de kennis en expertise die het in huis heeft om de risico's voor bezoekers met een handicap op een deskundige en geobjectiveerde manier te kunnen evalueren.

Kennelijk gaan die analyses immers niet uit van vaardigheden, maar hanteert het keuringsmechanisme als uitgangspunt een veralgemeende en arbitraire kijk op handicap. Het is dan ook niet verwonderlijk dat deze algemeenheden terugkomen in de verbodsbepalingen die uit die analyses voortvloeien. Het probleem zit volgens mij in de keuring. Daarom heb ik contact opgenomen met de federale minister van Consumentenzaken Vande Lanotte.

Het is gemakkelijker om een federale collega van de eigen partij aan te spreken. Hij verricht bovendien schitterend werk. Hij is bijna de ridder van consumentenbelangen. Hij wordt 'De Rode Ridder' genoemd. Ik heb De Rode Ridder ervan overtuigd om onze bezorgdheid en houding te volgen, en dat doet hij ook. Minister Vande Lanotte deelt onze bezorgdheid en stelt eveneens vast dat in de accreditatievoorwaarden van de keuringsmechanismen vandaag nergens aandacht gaat naar de specifieke problematiek van mensen met een beperking. Hij zal daarom nagaan over welke kennis de organisaties die risicoanalyses met betrekking tot mensen met een handicap uitvoeren, moeten beschikken en volgens welke methodieken het algemene veiligheidsprincipe in de risicoanalyses kan worden ingebouwd.

Vervolgens zullen de accreditatievoorwaarden worden bijgesteld. Aangezien – zoals gebleken is uit de studie die de vzw Enter in mijn opdracht uitvoerde – vandaag weinig expertise rond deze specifieke materie voorhanden is, ga ik ervan uit dat vooraf een expertbased onderzoek zal worden gevoerd dat uitgaat van een multidisciplinaire aanpak en van een goede wisselwerking met de gebruikers en hun vertegenwoordigers vanuit het middenveld.

Zoals u weet, heb ik dit dossier opgevolgd in nauwe samenwerking met vzw Enter en met het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding. Ik heb de ontwikkelingen ook regelmatig teruggekoppeld naar het gebruikersveld. Zo vonden er dit jaar reeds twee overlegmomenten plaats, één in januari en één eind maart. Wat uit deze terugkoppeling telkens voornamelijk naar boven komt, is de absolute nood om bij elke studie rond dit dossier, de ervaringsdeskundigheid maximaal in te schrijven.

Daarnaast rees ook de vraag vanuit de gebruikers om rechtstreeks met het bestuur van Plopsaland in dialoog te kunnen gaan. In antwoord hierop werd aan de vooravond van het nieuwe pretparkseizoen in Plopsaland De Panne een infomoment gepland, waarop het Plopsabestuur tekst en uitleg zou geven bij zijn gewijzigd beleid en waarop de FOD Economie de uitleg zou geven die ik u vandaag gegeven heb. Dat zou tot een rechtstreekse dialoog kunnen leiden. Tot mijn verbazing is dat infomoment uitgesteld. Het is me nog niet duidelijk waarom. Het is niet van ons of van het centrum gekomen, en het is niet zo duidelijk

wie aan de basis ligt van de annulatie van het overleg en informatiemoment. Dat zou wel wenselijk zijn geweest, en ik hoop dat men dat snel organiseert.

Wij hebben vanuit de bevoegdheid voor gelijke kansen aan de kar getrokken en mensen bij elkaar gebracht. We hebben studies laten uitvoeren, we hebben de federale overheid overtuigd om de trajecten op te starten. Er zijn engagementen genomen door de federatie Belgoparks. Een verder initiatief dat ik nog kan nemen, is de opvolging. De andere initiatieven moeten op het federale niveau worden genomen, inbegrepen die naar de Europese Commissie. Daarvoor zijn wij niet bevoegd, dat is voor de FOD Economie en de minister die daarvoor bevoegd is.

Samengevat, ik denk dat mevrouw Stevens het met mij eens is dat we in dit dossier zeer goed hebben geluisterd naar wat zij en de betrokken mensen hebben gezegd. We hebben de nodige actie ondernomen. Nu zitten we wat het gelijkekansenbeleid Vlaanderen betreft in de fase van de verdere opvolging van het federale niveau. We zullen achter de federale overheid aan zitten, en die houding zult u zeker waarderen.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Minister, het zou me te ver leiden om op alle details van uw antwoord in te gaan. Ik wil wel graag terugkomen op de essentie van de zaak. Het moet uiteraard veilig zijn voor iedereen, of je nu een handicap hebt of niet. Het is ook een verzekeringskwestie, maar los daarvan moet er aandacht zijn voor de toegankelijkheid en de redelijke aanpassing. Veiligheid sluit redelijke aanpassing en toegankelijkheid niet uit. Dat kan perfect samengaan. Het zijn twee elementen.

De keuringsinstanties hebben op een arbitraire manier gewerkt, met weinig of zelfs geen kennis van zaken. De keuring wordt uitgevoerd zonder gebruik te maken van de expertise van of met betrekking tot personen met een handicap. Het gevolg is dat er in de analyse bepaalde cruciale elementen ontbreken en dat mensen worden uitgesloten. Dat kan niet de bedoeling zijn. Op dit punt hebben we dezelfde visie, minister.

Ik heb via via vernomen dat vzw Enter al een studie heeft uitgevoerd in het buitenland. Disneyland Parijs heeft al een politiek van toegankelijkheid en redelijke aanpassing. Er worden tolken gebarentaal gebruikt bij belangrijke shows. Daar zijn ook aangepaste bootjes en wagentjes voor personen met een handicap. Disneyland Parijs kan natuurlijk terugvallen op de expertise van het Amerikaanse moederbedrijf. Het is al van 1991 dat daar een wet is goedgekeurd, namelijk de Americans with Disabilities Act. Dat is een non-discriminatiewet. Daarin is een heel duidelijk artikel opgenomen van redelijke aanpassing. Amerika heeft al een lange traditie van 25 jaar. Misschien moeten we ook uitzoeken hoe Amerika dit probleem van risicoanalyse aanpakt. Ik kan me niet voorstellen dat dat daar nog niet is opgelost, zeker als je aan de discussies over aansprakelijkheid denkt. Dat is ook een element met betrekking tot veiligheid. Als het niet veilig is, is de organisatie aansprakelijk.

Ik spoor in de Senaat ook minister Vande Lanotte aan om dit probleem aan te pakken binnen zijn bevoegdheid. Ik wil graag samen met u 'De Rode Ridder' worden om op te komen voor de rechten van personen met een handicap tot het volledig toegankelijk is. Misschien is dat de enige manier om de wet inzake veiligheid en diensten aan te passen, om de discussie in de goede richting te sturen. Ik zal proberen om samen met minister Vande Lanotte te bekijken hoe we de wet zouden kunnen aanpassen. Ik zal dit blijven opvolgen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over DAC'ers in internaten van het vrij onderwijs
- 1452 (2012-2013)

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister, collega's, op de commissievergadering van 27 maart 2012 kwam mijn vraag over DAC'ers (derde arbeidscircuit) in internaten ter sprake. Via het DAC wilde men laaggeschoolden en ongeschoolden aan het werk helpen. De werknemers ontvangen een loon van het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie, dat ressorteert onder de VDAB. Nieuwe aanvragen voor DAC-projecten zijn niet meer mogelijk, maar in internaten van het katholiek onderwijs waren er in 2012 nog 262 DAC'ers tewerkgesteld.

Geachte leden, zoals u weet, is er al jaren sprake van een regularisatie van de mensen in deze nepstatuten, zodat ze van gewone sociale rechten zouden kunnen genieten qua loon, anciënniteit en pensioenrechten. Op een bepaald moment werd 1 januari 2012 vooropgesteld als datum voor de regularisatie, maar die deadline werd niet gehaald. Minister, in de commissiebespreking van 27 maart 2012, nu toch al een jaartje geleden, las u een nota voor van minister Muyters. Ik citeer: "Voor de groep van 205,07 vte van het Vlaams Secretariaat Katholiek Onderwijs dient nog verder onderzocht te worden op welke manier de regularisatie kan worden georganiseerd. Het onderzoek en de verdere onderhandelingen zullen hier nog enige tijd in beslag nemen, hetgeen betekent dat de regularisatie niet op 1 juli 2012 in werking zal kunnen treden. Met mijn collega-minister, bevoegd voor onderwijs, werd hierover een akkoord bereikt. Momenteel liggen bij Onderwijs twee opties voor: ofwel regularisatie binnen het dossier internaten (...) Ofwel regularisatie naar aanleiding van de volgende cao, waarvoor de onderhandelingen maar zullen opstarten in 2012. Hierbij dient telkens het evenwicht in maatregelen tussen de netten bewaakt te worden."

Minister, ik wil nogmaals beklemtonen dat de betrokkenen graag duidelijkheid zouden krijgen. Een aantal van de betrokken personeelsleden zijn al sinds de jaren 80 van de vorige eeuw aan de slag. Het zou correct zijn, mocht de regularisatie van hun statuut toch in orde komen voor ze met pensioen willen gaan, zelfs in de context van een langere loopbaan.

Wat is de stand van zaken in dit dossier? Voor welke optie wordt gekozen? Wat is de uiteindelijke streefdatum voor de regularisatie?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, er is een berekening gemaakt van de budgettaire kosten van de regularisatie, waarbij de werknemers zouden worden ondergebracht bij paritair comité (PC) 152. Die budgettaire kosten zijn hoger dan het budget dat vanuit het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie zou worden overgeheveld. Om de budgettaire kosten echter zuiver te krijgen, is het ook nog van essentieel belang om te weten of de private werkgever recht zal hebben op RSZ-verminderingen (Rijksdienst voor Sociale Zekerheid), zoals nu ook het subsidieagentschap recht heeft op die verminderingen. Daarover hebben we federaal minister Onkelinx aangeschreven. We wachten op een antwoord.

Er liggen inderdaad twee mogelijkheden voor: ofwel een regularisatie binnen het dossier van de internaten ofwel een regularisatie naar aanleiding van een volgende cao. Inmiddels is beslist dat de regularisatie van de DAC'ers verder zal worden bekeken in de werkgroep sociale partners die in mei zal worden opgestart in het kader van het dossier van de internaten. Naast een onderdeel met betrekking tot transitie zal daarbij ook een onderdeel visieontwikkeling aan bod komen. Dat werd ook zo met de sociale partners afgesproken in de werkgroep contractuelen, in het kader van uitvoering van cao IX, op maandag 15 april 2013.

Ik kan nu geen exacte streefdatum vooropstellen, maar we zullen er wel over waken dat in dit dossier de nodige vooruitgang wordt geboekt. U merkt dat er stappen zijn gezet.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Minister, ik begrijp dat u eigenlijk impliciet zegt dat dit een complex probleem is en dat u daar ook financiële middelen voor nodig hebt. U zult echter ook begrijpen dat de doelgroep toch wat bezorgd is, zeker als we bedenken hoe oud sommigen van die mensen zijn. Ze hopen dat heel die problematiek geregeld is voor ze met pensioen kunnen gaan.

Ik had gehoopt dat u iets meer duidelijkheid had kunnen geven over de streefdatum. Ik begrijp dus dat u me aanmoedigt om u over enkele maanden nog even te herinneren aan de noodzaak om een definitieve oplossing te bereiken. Geef toe, ik heb lang gewacht om deze vraag opnieuw te stellen. Mijn vraag dateert van 27 maart van vorig jaar. U zult echter begrijpen dat ik nu geen jaar zal wachten.

Minister Pascal Smet: U begrijpt dat ik ook niet heb stilgezeten.

De heer Jos De Meyer: Vast en zeker. Dat is ook uw gewoonte niet.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■